

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2004

Vyhlásené: 11.03.2004 Časová verzia predpisu účinná od: 01.05.2004 do: 30.06.2006

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

121

ZÁKON

z 3. februára 2004

**o pracovnom čase a dobe odpočinku v doprave a o zmene a doplnení
niektorých zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet zákona

(1) Tento zákon upravuje pracovný čas a dobu odpočinku zamestnancov v doprave, čas vedenia motorového vozidla, bezpečnostnú prestávku a dobu odpočinku vodičov motorových vozidiel, s tým súvisiace práva a povinnosti a zodpovednosť za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

(2) Ustanovenia § 3 až 6, § 8 a 12 sa vzťahujú aj na vodiča motorového vozidla evidovaného v zahraničí, ktorý vykonáva medzinárodnú cestnú dopravu¹⁾ na pozemných komunikáciách na území Slovenskej republiky.

(3) Ustanovenia tohto zákona sa nevzťahujú na vodiča motorového vozidla, ktorý vykonáva činnosť

- a) motorovým vozidlom, ktoré sa používa na prepravu nákladu a ktorého maximálna povolená hmotnosť vrátane prívesu alebo návesu nepresahuje 3,5 tony,
- b) motorovým vozidlom, ktoré sa používa na prepravu osôb a ktoré podľa druhu svojej konštrukcie a vybavenia je určené na prepravu menej ako deviatich osôb vrátane vodiča,
- c) motorovým vozidlom s maximálnou povolenou rýchlosťou 30 km/h,
- d) motorovým vozidlom používaným ozbrojenými silami, ozbrojenými zbormi, ozbrojenými bezpečnostnými zbormi, civilnou ochranou alebo hasičskými jednotkami,²⁾
- e) motorovým vozidlom, ktoré sa používa na údržbu a opravu kanalizácie, ochranu pred povodňami, zásobovanie vodou, plynom a elektrickou energiou, zhromažďovanie a odvoz odpadu, telegrafické služby, telefónne služby, prepravu poštových zásielok, rozhlasové vysielanie, televízne vysielanie, detekciu rozhlasových vysielačov a prijímačov alebo detekciu televíznych vysielačov a prijímačov,
- f) motorovým vozidlom, ktoré sa používa v čase núdzového stavu³⁾ alebo na záchranné práce,⁴⁾

- g) špeciálnym motorovým vozidlom, ktoré sa používa na účely poskytovania zdravotnej starostlivosti,⁵⁾
- h) motorovým vozidlom, ktorým sa prepravuje zariadenie cirkusov a lunaparkov,
- i) špeciálnym havarijným motorovým vozidlom,
- j) motorovým vozidlom, ktoré sa podrobuje skúšobným jazdám na pozemných komunikáciách na účel technického rozvoja, opravy alebo údržby, a novým motorovým vozidlom alebo prestavaným motorovým vozidlom, ktoré ešte nebolo uvedené do prevádzky,
- k) motorovým vozidlom, ktoré sa používa na nekomerčnú prepravu nákladov vykonávanú výlučne pre vlastnú potrebu,
- l) motorovým vozidlom, ktoré sa používa na zber mlieka z fariem a spätnú prepravu nádob na mlieko alebo na prepravu mliečnych produktov určených na kŕmenie zvierat,
- m) motorovým vozidlom, ktoré používa orgán verejnej správy⁶⁾ na poskytovanie verejných služieb, ktoré nekonkurujú profesionálnym cestným dopravcom,
- n) motorovým vozidlom, ktoré používajú poľnohospodárske, záhradnícke, lesnícke alebo rybárske podniky na prepravu tovarov v okruhu 50 kilometrov od miesta, kde má vozidlo svoje stanovište,
- o) motorovým vozidlom, ktoré sa používa na prepravu živočíšneho odpadu alebo uhynutých zvierat, ktoré nie sú určené na ľudskú spotrebu,
- p) motorovým vozidlom, ktoré sa používa na prepravu živých zvierat z fariem na miestne trhy a späť alebo z trhov do miestnych bitúnkov,
- q) motorovým vozidlom, ktoré sa používa ako pojazdná predajňa alebo na podomový predaj alebo sa používa na poskytovanie bankových služieb alebo zmenárenských služieb, alebo na bohoslužby, na požičiavanie kníh, nosičov audiovizuálnych diel, na kultúrne udalosti alebo na výstavy a za podmienky, že motorové vozidlo je upravené na takéto použitie,
- r) motorovým vozidlom, ktoré sa používa na prepravu materiálu alebo vybavenia, ktoré vodič potrebuje pri výkone svojej práce v okruhu 50 kilometrov od miesta, kde má vozidlo svoje stanovište, za predpokladu, že vedenie vozidla nie je hlavná činnosť vodiča,
- s) motorovým vozidlom, ktoré sa používa pri výcviku vodičov na účel získania vodičského preukazu,
- t) ťahačom používaným výlučne na poľnohospodárske práce alebo lesné práce.

(4) Ustanovenia druhej časti a prvej hlavy tretej časti tohto zákona sa nevzťahujú na vodiča motorového vozidla, ktorý vykonáva činnosť motorovým vozidlom, ktoré sa používa

- a) na prepravu osôb v mestskej autobusovej doprave alebo v prímestskej autobusovej doprave, kde dĺžka autobusovej linky nepresahuje 50 kilometrov, alebo
- b) na údržbu a kontrolu pozemných komunikácií.

§ 2 **Základné pojmy**

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) vodičom motorového vozidla fyzická osoba, ktorá vedie motorové vozidlo aj krátky čas alebo ktorá sa prepravuje v motorovom vozidle na účel, aby mohla viesť motorové vozidlo v prípade potreby, vrátane praktikantov a žiakov stredných škôl, ak sú členmi osádky motorového vozidla,
- b) zamestnancom v doprave

1. vodič motorového vozidla podľa písmena a), ktorý je zamestnancom zamestnávateľa podnikajúceho v cestnej doprave,⁷⁾
  2. zamestnanec v mestskej hromadnej doprave, ktorý organizuje alebo zabezpečuje mestskú autobusovú dopravu alebo prevádzkovanie dopravy na električkovej dráhe alebo na trolejbusovej dráhe, vodič autobusu v mestskej autobusovej doprave, vodič električky alebo vodič trolejbusu,
  3. zamestnanec na pozemných komunikáciách, ktorý organizuje, zabezpečuje alebo vykonáva činnosti bezprostredne súvisiace so zjazdnosťou diaľnic, zjazdnosťou alebo schodnosťou ciest alebo miestnych komunikácií,
  4. zamestnanec na dráhe, ktorý organizuje, zabezpečuje alebo vykonáva činnosti bezprostredne súvisiace s prevádzkovaním dráhy alebo s prevádzkovaním dopravy na dráhe, okrem zamestnanca podľa bodu 2,
  5. zamestnanec, ktorý je členom posádky lietadla,
  6. zamestnanec, ktorý riadi letovú prevádzku,
  7. zamestnanec na letisku, ktorý vykonáva činnosti bezprostredne súvisiace s leteckou prevádzkou na letisku alebo s jej zabezpečovaním,
  8. zamestnanec, ktorý je členom posádky plavidla vnútrozemskej plavby,⁸⁾
  9. zamestnanec v prístave, ktorý vykonáva činnosti bezprostredne súvisiace s nakládkou, vykládkou, opravou alebo so zásobovaním plavidla vnútrozemskej plavby, alebo
  10. zamestnanec závodného hasičského útvaru prevádzkovateľa dráhy,⁹⁾ prevádzkovateľa letiska¹⁰⁾ alebo prevádzkovateľa prístavu,⁸⁾
- c) dispozičným zamestnancom v doprave zamestnanec, ktorému zamestnávateľ nemôže najmenej týždeň vopred oznámiť nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času s platnosťou najmenej na týždeň,
- d) pracoviskom
1. sídlo alebo miesto podnikania zamestnávateľa alebo vodiča motorového vozidla, ktorý je samostatne zárobkovo činnou osobou, vrátane organizačných zložiek,
  2. dopravný prostriedok, ktorý vodič motorového vozidla alebo zamestnanec v doprave používa pri plnení pracovných povinností alebo pri podnikaní,
  3. každé iné miesto, na ktorom sa vykonávajú činnosti spojené s dopravou,
- e) týždňom obdobie medzi 0.00 hodinou v pondelok a 24.00 hodinou v nedeľu,
- f) dobou odpočinku doba, ktorá trvá najmenej jednu hodinu, počas ktorej zamestnanec v doprave môže voľne disponovať svojim časom a ktorá sa nezapočítava do pracovného času,
- g) záznamovým zariadením zariadenie schválené¹¹⁾ na montáž do motorového vozidla, ktoré sa používa na automatické alebo poloautomatické zobrazovanie a zaznamenávanie údajov o pohybe motorového vozidla a údajov uvedených v prílohe č. 1,
- h) záznamovým listom list schválený a určený na zachytenie a uchovanie údajov zaznamenaných záznamovým zariadením.

DRUHÁ ČASŤ**ČAS VEDENIA MOTOROVÉHO VOZIDLA A DOBA ODPOČINKU VODIČA MOTOROVÉHO VOZIDLA****PRVÁ HLAVA****ČAS VEDENIA MOTOROVÉHO VOZIDLA, BEZPEČNOSTNÁ PRESTÁVKA A DOBA ODPOČINKU****§ 3****Čas vedenia motorového vozidla**

(1) Denný čas vedenia motorového vozidla je čas vedenia motorového vozidla medzi dvoma nepretržitými dennými odpočinkami alebo medzi nepretržitým denným odpočinkom a nepretržitým odpočinkom v týždni.

(2) Denný čas vedenia motorového vozidla nesmie presiahnuť deväť hodín, pričom tento čas možno dvakrát v týždni predĺžiť na desať hodín, ak nie je ďalej ustanovené inak.

(3) Denný čas vedenia motorového vozidla podľa odseku 2 možno predĺžiť v nevyhnutnom rozsahu len z dôvodu dokončenia jazdy do najbližšieho vhodného miesta na zaistenie bezpečného vystúpenia osôb alebo vyloženia nákladu. Dôvody predĺženia určeného času vedenia motorového vozidla je vodič motorového vozidla povinný zapísať do záznamového listu.

(4) Celkový čas vedenia motorového vozidla nesmie presiahnuť 90 hodín v období dvoch po sebe nasledujúcich týždňov.

(5) Do času vedenia motorového vozidla sa započítava aj čas prerušenia vedenia motorového vozidla na dobu kratšiu ako 15 minút.

§ 4**Bezpečnostná prestávka**

(1) Vodič motorového vozidla musí mať po uplynutí štyroch a pol hodiny vedenia motorového vozidla bezpečnostnú prestávku v trvaní najmenej 45 minút, ak sa nezačína nepretržitý denný odpočinok alebo nepretržitý odpočinok v týždni.

(2) Bezpečnostnú prestávku podľa odseku 1 možno rozdeliť na niekoľko častí v trvaní najmenej 15 minút.

§ 5**Nepretržitý denný odpočinok**

(1) Vodič motorového vozidla musí mať v priebehu 24 hodín odpočinok v trvaní najmenej 11 po sebe nasledujúcich hodín.

(2) Odpočinok podľa odseku 1 možno

- a) skrátiť až na deväť po sebe nasledujúcich hodín najviac trikrát za týždeň za podmienky, že odpočinok v nasledujúcom týždni bude predĺžený o čas predchádzajúceho skrátenia,
- b) rozdeliť na dve alebo tri časti počas 24 hodín v dňoch, v ktorých nie je skrátený podľa písmena a), pričom jedna časť odpočinku musí trvať najmenej osem po sebe nasledujúcich hodín a nepretržitý odpočinok musí trvať najmenej 12 hodín.

(3) Ak sa pri vedení motorového vozidla striedajú viacerí vodiči, musí mať každý z nich odpočinok najmenej osem po sebe nasledujúcich hodín v priebehu každých 30 hodín.

(4) Vodič motorového vozidla môže odpočinok čerpať v zaparkovanom motorovom vozidle, ak je vybavené ležadlom pre každého vodiča, vykurovacím a vetracím systémom podľa osobitného predpisu.¹²⁾

(5) Odpočinok podľa odsekov 1 až 3 možno prerušiť jedenkrát, ak vodič sprevádza motorové vozidlo, ktoré sa prepravuje plavidlom alebo vlakom, pričom

- a) časť odpočinku stráveného na pevnine sa musí vybrať pred časťou alebo po časti denného odpočinku stráveného na plavidle alebo vo vlaku,
- b) čas prerušenia medzi dvomi časťami odpočinku nesmie presiahnuť jednu hodinu pred naložením alebo vyložením motorového vozidla, pričom čas súvisiaci s vybavovaním formalít pri colnej kontrole sa započítava do času naloženia alebo vyloženia motorového vozidla,
- c) počas obidvoch častí odpočinku musí mať vodič motorového vozidla k dispozícii ležadlo alebo lôžko.

(6) Odpočinok prerušený podľa odseku 5 sa predlžuje o dve hodiny.

§ 6

Nepretržitý odpočinok v týždni

(1) Vodič motorového vozidla musí mať najviac po šiestich denných časoch vedenia motorového vozidla nepretržitý odpočinok v týždni.

(2) Nepretržitý odpočinok v týždni možno presunúť na koniec šiesteho dňa, ak celkový čas vedenia motorového vozidla počas šiestich kalendárnych dní neprekročil dobu zodpovedajúcu šiestim denným časom vedenia motorového vozidla.

(3) V medzinárodnej nepravidelnej autobusovej doprave¹³⁾ nepretržitý odpočinok v týždni možno presunúť na koniec dvanásteho dňa, ak celkový čas vedenia motorového vozidla počas dvanástich kalendárnych dní neprekročí dobu zodpovedajúcu dvanástim denným časom vedenia motorového vozidla.

(4) Vodič motorového vozidla musí mať nepretržitý odpočinok v týždni v trvaní najmenej 45 hodín.

(5) Nepretržitý odpočinok v týždni možno skrátiť až na

- a) 36 hodín, ak je čerpaný v mieste obvyklého stanovišťa motorového vozidla alebo v mieste bydliska vodiča,
- b) 24 hodín, ak je čerpaný mimo miesta uvedeného v písmene a).

(6) Ak sa pri vedení motorového vozidla striedajú viacerí vodiči, na každého z nich sa vzťahujú odseky 4 a 5.

(7) Čas skrátenia nepretržitého odpočinku v týždni musí byť nahradený vcelku najneskôr do troch týždňov od uplynutia týždňa, v ktorom bol nepretržitý odpočinok skrátený. Odpočinok poskytovaný ako náhrada za skrátenie nepretržitého odpočinku musí nadväzovať na nepretržitý odpočinok v trvaní najmenej ôsmich hodín, a ak o to vodič motorového vozidla požiada, musí mu byť poskytnutý v mieste obvyklého stanovišťa motorového vozidla alebo v mieste bydliska vodiča.

(8) Nepretržitý odpočinok v týždni, ktorý sa začína v jednom týždni a pokračuje v nasledujúcom týždni, možno pripojiť k jednému z týchto týždňov.

DRUHÁ HLAVA
POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽA A VODIČA MOTOROVÉHO VOZIDLA

§ 7

Povinnosti zamestnávateľa a vodiča motorového vozidla, ktorý je samostatne zárobkovo činnou osobou

(1) Zamestnávateľ, ktorý podniká v cestnej doprave,⁷⁾ alebo zamestnávateľ, ktorý vykonáva cestnú dopravu v súvislosti s akýmkoľvek iným podnikaním,¹⁴⁾ je povinný

- a) zabezpečiť do motorového vozidla montáž záznamového zariadenia autorizovanou osobou¹¹⁾ a jeho riadne používanie,
- b) zabezpečiť v prípade poruchy záznamového zariadenia jeho opravu autorizovanou osobou¹¹⁾
  - 1. ihneď, ako to okolnosti dovoľia, v najbližšom mieste, kde možno poruchu odstrániť,
  - 2. v priebehu jedného týždňa odo dňa zistenia poruchy na trase jazdy motorového vozidla, ak sa motorové vozidlo nemôže vrátiť do prevádzkarne,
- c) zabezpečiť vodičovi motorového vozidla dostatočný počet záznamových listov,
- d) zabezpečiť evidenciu a uchovanie záznamových listov najmenej počas dvoch rokov od ich použitia,
- e) na požiadanie poskytnúť
  - 1. záznamové listy podľa písmena d) inšpektorátu práce,
  - 2. kópie záznamových listov podľa písmena d) vodičovi motorového vozidla.

(2) Ustanovenia odseku 1 písm. a), b), d) a e) prvého bodu sa vzťahujú aj na vodiča motorového vozidla, ktorý je samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorý podniká v cestnej doprave⁷⁾ alebo vykonáva cestnú dopravu v súvislosti s akýmkoľvek iným podnikaním¹⁴⁾ a nie je zamestnávateľom.

§ 8

Povinnosti vodiča motorového vozidla

Vodič motorového vozidla je povinný

- a) správne používať záznamové zariadenie,
- b) mať v motorovom vozidle dostatočný počet nepoužitých záznamových listov,
- c) správne a úplne vyplniť a používať záznamové listy podľa prílohy č. 2 a 3,
- d) uchovávať v motorovom vozidle záznamové listy za prebiehajúci týždeň a posledný deň vedenia motorového vozidla v predchádzajúcom týždni,
- e) v prípade poruchy záznamového zariadenia používať motorové vozidlo najviac jeden týždeň odo dňa zistenia poruchy a zaznamenávať náhradným spôsobom na záznamový list alebo na dočasný záznam pripojený k záznamovému listu údaje o časových úsekoch podľa prílohy č. 1 a zapísať číslo dokladu, ktorý oprávňuje vodiča viesť motorové vozidlo, vrátane jeho podpisu,
- f) predložiť záznamové listy podľa písmena d) na požiadanie inšpektorovi práce alebo príslušníkovi Policajného zboru.

TRETIA HLAVA
INŠPEKCIA PRÁCE, KONTROLA NA POZEMNÝCH KOMUNIKÁCIÁCH

§ 9

Vykonávanie kontroly na pracoviskách a na pozemných komunikáciách

(1) Kontrolu nad dodržiavaním ustanovení tohto zákona na pozemných komunikáciách vykonávajú

- a) inšpektoráty práce v spolupráci s orgánmi Policajného zboru,¹⁵⁾
- b) orgány Policajného zboru v rozsahu vymedzenom v odseku 4 v rámci dohľadu nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky.¹⁶⁾

(2) Predmetom kontroly inšpektorátov práce na pracoviskách podľa § 2 písm. d) prvého bodu je

- a) dodržiavanie týždenných dôb odpočinku a časov vedenia motorového vozidla medzi týmito dobami odpočinku,
- b) dodržiavanie dvojtýždňového obmedzenia časov vedenia motorového vozidla,
- c) poskytovanie náhrady za skrátenie denných alebo týždenných dôb odpočinku,
- d) správne používanie záznamových listov a záznamového zariadenia podľa § 8.

(3) Predmetom kontroly inšpektorátov práce na pozemných komunikáciách podľa odseku 1 písm. a) je

- a) dodržiavanie denných časov vedenia motorového vozidla, prestávok v práci, denných dôb odpočinku a poslednej týždennej doby odpočinku v období podľa § 8 písm. d),
- b) správne používanie záznamových listov a záznamového zariadenia podľa § 8.

(4) Predmetom kontroly orgánov Policajného zboru na pozemných komunikáciách podľa odseku 1 písm. b) je

- a) dodržiavanie bezpečnostných prestávok podľa § 4,
- b) dodržiavanie povolenej rýchlosti motorového vozidla¹⁷⁾ zaznamenananej záznamovým zariadením na záznamový list v prebiehajúcim týždni a za posledný deň jazdy v predchádzajúcom týždni, pričom za prekročenie povolenej rýchlosti sa považuje každá doba trvajúca viac než jednu minútu, počas ktorej motorové vozidlo kategórie N3¹⁸⁾ prekročí povolenú rýchlosť 90 km/h a motorové vozidlo kategórie M3¹⁸⁾ prekročí povolenú rýchlosť 105 km/h.

(5) Kontrola vykonávaná v prevádzkových priestoroch inšpektorátu práce na základe dokumentov alebo údajov, ktoré zamestnávateľ inšpektorátu práce na požiadanie poskytol, má štatút kontroly vykonávanej priamo na pracovisku podľa § 2 písm. d) prvého bodu.

(6) Inšpektoráty práce a orgány Policajného zboru vykonávajú kontroly na pozemných komunikáciách

- a) bez rozdielu štátu, v ktorom je motorové vozidlo evidované, a bez rozdielu štátnej príslušnosti vodiča motorového vozidla,
- b) na rôznych miestach v rôznom čase tak, aby obsiahli dostatočne veľkú časť cestnej siete, a tak, aby nebolo možné sa im vyhnúť,
- c) tak, aby zachytili veľkú a reprezentatívnu vzorku vodičov motorových vozidiel, zamestnávateľov a motorových vozidiel všetkých dopravných kategórií.

§ 10**Organizácia a evidencia kontroly**

(1) Národný inšpektorát práce spolupracuje s príslušnými orgánmi členských štátov Európskej únie (ďalej len „členský štát“)

- a) pri objasňovaní priestupkov podľa § 12, ktorých sa dopustili vodiči motorových vozidiel evidovaných v členských štátoch na zemi Slovenskej republiky,
- b) pri objasňovaní porušenia predpisov členských štátov upravujúcich čas vedenia motorového vozidla, bezpečnostnú prestávku a dobu odpočinku, ktorého sa na území týchto štátov dopustili vodiči motorových vozidiel evidovaných v Slovenskej republike.

(2) Národný inšpektorát práce na požiadanie príslušného orgánu členského štátu zabezpečuje vykonávanie kontroly na pracoviskách podľa § 2 písm. d) prvého bodu vrátane oznámenia jej výsledkov príslušnému orgánu členského štátu.

(3) Národný inšpektorát práce v spolupráci s Policajným zborom¹⁵⁾

- a) organizuje kontroly tak, aby
  - 1. pokrývali každý rok najmenej 1 % pracovných dní vodičov motorových vozidiel,
  - 2. najmenej 15 % z celkového počtu pracovných dní, počas ktorých sa kontroly budú vykonávať, boli vykonávané na pozemných komunikáciách a najmenej 25 % na pracoviskách podľa § 2 písm. d) prvého bodu,
- b) najmenej dvakrát ročne koordinuje výkon kontroly na pozemných komunikáciách s príslušnými orgánmi dvoch alebo viacerých členských štátov, pričom každý z nich vykonáva kontroly v rovnakom čase na svojom území,
- c) každé dva roky odo dňa účinnosti tohto ustanovenia najneskôr do 30. septembra alebo na požiadanie zasiela potrebné informácie Komisii Európskych spoločenstiev,
- d) každých 12 mesiacov odo dňa účinnosti tohto ustanovenia alebo na požiadanie poskytuje príslušnému orgánu členského štátu informácie o
  - 1. porušení tohto zákona občanmi členských štátov a o pokutách, ktoré im boli za porušenie tohto zákona uložené na území Slovenskej republiky,
  - 2. pokutách uložených občanom Slovenskej republiky inšpektorátmi práce alebo orgánmi Policajného zboru za porušenie predpisov členských štátov upravujúcich čas vedenia motorového vozidla, bezpečnostnej prestávky a doby odpočinku, zistené príslušnými orgánmi členských štátov na ich území.

(4) Orgány inšpekcie práce¹⁹⁾ vedú evidenciu vykonaných kontrol (ďalej len „evidencia“). Evidencia obsahuje počet

- a) vodičov motorových vozidiel kontrolovaných na pracoviskách podľa § 2 písm. d) prvého bodu,
- b) vodičov motorových vozidiel kontrolovaných na pozemných komunikáciách,
- c) pracovných dní, počas ktorých boli vykonávané kontroly,
- d) zaznamenaných priestupkov.

(5) V evidencii podľa odseku 4 sa vedú o vodičoch motorových vozidiel tieto údaje:

- a) meno a priezvisko,
- b) dátum a miesto narodenia,
- c) štátna príslušnosť,

- d) adresa trvalého pobytu,
- e) adresa pracoviska podľa § 2 písm. d) prvého bodu.

(6) Orgány inšpekcie práce spracúvajú osobné údaje podľa odseku 5 písm. a) až d) bez súhlasu dotknutých osôb.²⁰⁾

(7) Orgány Policajného zboru poskytujú do evidencie informácie podľa odseku 4 písm. b) až d) a odseku 5 získané z kontroly vykonanej podľa § 9 ods. 4.

ŠTVRTÁ HLAVA

SANKCIE A ZÁKAZ POUŽÍVANIA MOTOROVÉHO VOZIDLA

§ 11

Zákaz používania motorového vozidla

Inšpektor práce je oprávnený zakázať používanie motorového vozidla v prípadoch, keď porucha alebo chybná činnosť záznamového zariadenia

- a) nebola odstránená podľa § 7 ods. 1 písm. b),
- b) bola spôsobená neoprávnenou manipuláciou alebo neoprávneným zásahom.

§ 12

Priestupky

(1) Priestupku sa dopustí ten, kto ako vodič motorového vozidla

- a) nedodržiava ustanovenia tohto zákona
  1. o čase vedenia motorového vozidla (§ 3),
  2. o bezpečnostnej prestávke (§ 4),
  3. o dobe odpočinku (§ 5 a 6),
- b) poruší povinnosti ustanovené v § 8.

(2) Priestupku sa dopustí ten, kto

- a) sfalšuje, pozmení alebo zničí záznamový list alebo údaje zaznamenané na záznamovom liste alebo kto sfalšované alebo pozmenené údaje použije ako pravé,
- b) neoprávnene manipuluje so záznamovým zariadením alebo doň neoprávnene zasahuje.

(3) Prekročenie povolených rýchlostí určených v § 9 ods. 4 písm. b) je priestupkom podľa osobitného predpisu.²¹⁾

(4) Za priestupok podľa odseku 1 možno uložiť pokutu do 10 000 Sk a v blokovom konaní do 5 000 Sk. Za priestupky podľa odseku 2 možno uložiť pokutu do 20 000 Sk a zákaz činnosti do 6 mesiacov.²²⁾

(5) Inšpektoráty práce prejednávajú priestupky podľa odsekov 1 a 2 a rozhodujú o uložení zákazu činnosti. V blokovom konaní prejednávajú priestupky podľa odseku 1 inšpektori práce.

(6) Priestupky podľa odseku 1 písm. a) druhého bodu, zistené orgánmi Policajného zboru v rámci dohľadu nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky, prejednávajú orgány Policajného zboru.

(7) Na priestupky a ich prejednanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.²³⁾

TRETIA ČASŤ
PRACOVNÝ ČAS A DOBA ODPOČINKU ZAMESTNANCA V DOPRAVE

PRVÁ HLAVA
PRACOVNÝ ČAS A PRESTÁVKA NA ODPOČINOK A JEDENIE VODIČA MOTOROVÉHO VOZIDLA

§ 13
Spoločné ustanovenia

(1) Ustanovenia tejto hlavy sa vzťahujú len na vodiča motorového vozidla, ktorý je zamestnancom v doprave podľa § 2 písm. b) prvého bodu.

(2) Na vodiča motorového vozidla, ktorý je zamestnancom v doprave podľa § 2 písm. b) prvého bodu, sa rovnako vzťahujú ustanovenia prvej, druhej a štvrtej hlavy druhej časti tohto zákona.

§ 14
Pracovný čas

(1) Do pracovného času vodiča motorového vozidla sa započítava

a) čas

1. vedenia motorového vozidla,
2. nakládky, vykládky vrátane času monitorovania nakládky a vykládky,
3. venovaný pomoci cestujúcim pri nastupovaní a vystupovaní z motorového vozidla,
4. čistenia a technickej údržby motorového vozidla,
5. práce vykonávanej v záujme bezpečnosti motorového vozidla, bezpečnosti jeho nákladu a cestujúcich alebo v záujme plnenia povinností priamo spojených s vykonávanou prepravnou činnosťou,
6. vybavovania formalít v súvislosti s hraničnou kontrolou²⁴⁾ alebo s colnou kontrolou,²⁵⁾

b) čas, v priebehu ktorého vodič motorového vozidla je k dispozícii zamestnávateľovi na svojom pracovisku a je pripravený prevziať prácu spojenú s dopravnou činnosťou, ak jeho predvídateľná doba trvania nie je známa vopred, alebo podľa podmienok dohodnutých so zástupcami zamestnancov,

c) bezpečnostná prestávka.

(2) Priemerný týždenný pracovný čas vodiča motorového vozidla vrátane práce nadčas je najviac 48 hodín v dobe najviac štyroch po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, aj keď pracuje pre viacerých zamestnávateľov.

(3) Pracovný čas vodiča motorového vozidla je najviac 60 hodín týždenne, ak je splnená podmienka podľa odseku 2.

(4) V medzinárodnej nepravidelnej autobusovej doprave je pracovný čas vodiča motorového vozidla za 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych dní najviac 120 hodín, ak je splnená podmienka podľa odseku 2.

(5) Na účely sledovania pracovného času je zamestnávateľ povinný písomne vyžiadať od vodiča motorového vozidla údaje o pracovnom čase odpracovanom pre iného zamestnávateľa, ktoré mu je vodič motorového vozidla povinný písomne poskytnúť.

§ 15**Prestávka na odpočinok a jedenie**

Vodič motorového vozidla musí mať okrem bezpečnostnej prestávky

- a) najneskôr po šiestich hodinách trvania pracovnej zmeny prestávku na odpočinok a jedenie v trvaní najmenej 30 minút,
- b) ak celková pracovná zmena trvá dlhšie než deväť hodín, prestávku na odpočinok a jedenie v trvaní najmenej 45 minút, pričom táto prestávka môže byť rozdelená na dve časti v trvaní najmenej 30 minút a 15 minút.

DRUHÁ HLAVA**PRACOVNÝ ČAS A DOBA ODPOČINKU ZAMESTNANCA V MESTSKEJ HROMADNEJ DOPRAVE
A VODIČA AUTOBUSU V PRÍMESTSKEJ AUTOBUSOVEJ DOPRAVE****§ 16****Pracovný čas**

(1) Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas zamestnanca v mestskej hromadnej doprave a vodiča autobusu v prímestskej autobusovej doprave, kde dĺžka autobusovej linky nepresahuje 50 kilometrov tak, aby nepresiahol v priebehu týždňa 60 hodín.

(2) Do pracovného času vodiča autobusu v mestskej autobusovej doprave, vodiča električky, vodiča trolejbusu alebo vodiča autobusu v prímestskej autobusovej doprave, kde dĺžka autobusovej linky nepresahuje 50 kilometrov (ďalej len „vodič“), sa započítava čas podľa § 14 ods. 1.

(3) Zamestnávateľ je povinný pracovný čas vodiča rozvrhnúť tak, aby denný čas vedenia autobusu mestskej autobusovej dopravy, električky, trolejbusu alebo autobusu prímestskej autobusovej dopravy, kde dĺžka autobusovej linky nepresahuje 50 kilometrov (ďalej len „vozidlo“), bol najviac desať hodín.

(4) Celkový čas vedenia vozidla nesmie presiahnuť 48 hodín v priebehu týždňa.

(5) Za čas vedenia vozidla sa považuje aj čas prerušenia vedenia vozidla na dobu kratšiu ako 10 minút.

§ 17**Prestávka v práci**

(1) Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas tak, aby vodič mal

- a) po uplynutí štyroch hodín vedenia vozidla bezpečnostnú prestávku v trvaní najmenej 30 minút, ak nenasleduje nepretržitý denný odpočinok (§ 18) alebo nepretržitý odpočinok v týždni (§ 19),
- b) prestávku na odpočinok a jedenie podľa § 15.

(2) Bezpečnostnú prestávku podľa odseku 1 písm. a) možno rozdeliť na niekoľko častí v trvaní najmenej 10 minút.

(3) Bezpečnostnú prestávku v čase podľa odseku 1 písm. a) a odseku 2 zamestnávateľ neposkytne vodičovi, ak mu v tomto čase poskytne prestávku na odpočinok a jedenie podľa § 15.

(4) Zamestnávateľ je povinný predĺžiť prestávku v práci podľa odsekov 1 a 2 o čas manipulačného posúvania vozidla v obratisku konečnej zastávky.

§ 18**Nepretržitý denný odpočinok**

(1) Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas tak, aby vodič mal medzi koncom jednej pracovnej zmeny a začiatkom druhej pracovnej zmeny odpočinok v trvaní najmenej 11 po sebe nasledujúcich hodín v priebehu 24 hodín.

(2) Tento odpočinok môže zamestnávateľ

- a) skrátiť až na šesť po sebe nasledujúcich hodín najviac dvakrát za týždeň za podmienky, že ku skráteniu nedôjde v dvoch po sebe nasledujúcich dňoch a odpočinok v nasledujúcom týždni bude predĺžený o čas predchádzajúceho skrátenia,
- b) rozdeliť na dve alebo tri časti počas 24 hodín v dňoch, v ktorých nie je skrátený podľa písmena a), pričom jedna časť odpočinku musí byť v trvaní najmenej ôsmich po sebe nasledujúcich hodín a nepretržitý odpočinok musí byť predĺžený najmenej na 12 hodín.

§ 19**Nepretržitý odpočinok v týždni**

Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas tak, aby vodič mal nepretržitý odpočinok v týždni v trvaní najmenej 24 hodín, ktorý musí bezprostredne nasledovať po nepretržitom dennom odpočinku v trvaní 11 hodín.

TRETIA HLAVA**PRACOVNÝ ČAS A DOBA ODPOČINKU ZAMESTNANCA NA POZEMNÝCH KOMUNIKÁCIÁCH****§ 20****Pracovný čas**

(1) Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas zamestnanca na pozemných komunikáciách v období od 1. novembra kalendárneho roka do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roka (ďalej len „zimné obdobie“) alebo počas nepriaznivej poveternostnej situácie, alebo počas mimoriadnej situácie²⁶⁾ tak, aby pracovný čas v priebehu 24 hodín nepresiahol 16 hodín a v jednotlivých týždňoch 60 hodín.

(2) Na zamestnanca pozemných komunikácií, ktorý je vodičom motorového vozidla alebo ktorý obsluhuje pracovný stroj²⁷⁾ pri zabezpečovaní zjazdnosti a schodnosti pozemných komunikácií, sa primerane vzťahujú ustanovenia § 16 ods. 2 až 5 a § 17 ods. 1 a 2.

(3) Zamestnávateľ môže dispozičnému zamestnancovi na pozemných komunikáciách nariadiť nástup na ďalšiu pracovnú zmenu najneskôr pred skončením prebiehajúcej zmeny, ak sa so zamestnancom nedohodne inak.

§ 21**Nepretržitý denný odpočinok**

(1) Zamestnávateľ môže v zimnom období alebo počas nepriaznivej poveternostnej situácie, alebo počas mimoriadnej situácie skrátiť zamestnancovi na pozemných komunikáciách nepretržitý denný odpočinok²⁸⁾ medzi koncom jednej pracovnej zmeny a začiatkom druhej pracovnej zmeny až na šesť hodín.

(2) Dĺžku odpočinku podľa odseku 1 možno skrátiť, ak bola predchádzajúca zmena kratšia ako šesť hodín, najviac na čas trvania tejto zmeny, najmenej na tri hodiny.

(3) Odpočinok podľa odseku 1 možno skrátiť najviac trikrát v priebehu týždňa za podmienok, že ku skráteniu nedôjde v dvoch po sebe nasledujúcich dňoch a odpočinok v nasledujúcom týždni bude predĺžený o čas predchádzajúceho skrátenia.

§ 22

Nepretržitý odpočinok v týždni

Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť v zimnom období alebo počas nepriaznivej poveternostnej situácie, alebo počas mimoriadnej situácie pracovný čas tak, aby zamestnanec na pozemných komunikáciách mal nepretržitý odpočinok v trvaní najmenej 32 hodín raz za dva týždne.

ŠTVRTÁ HLAVA

PRACOVNÝ ČAS A DOBA ODPOČINKU ZAMESTNANCA NA DRÁHE

§ 23

Pracovný čas

(1) Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas zamestnanca na dráhe tak, aby dĺžka pracovnej zmeny bola najviac 15 hodín. Ak bola na konci zmeny vykonaná režížná cesta, môže zamestnávateľ dĺžku zmeny predĺžiť o čas režížnej cesty.

(2) Režížnou cestou zamestnanca na dráhe je čas potrebný na premiestnenie zamestnanca

- a) z dohodnutého miesta alebo určeného miesta výkonu práce do iného miesta výkonu práce pred jeho začiatkom,
- b) z miesta výkonu práce do iného miesta výkonu práce v jeho priebehu, alebo
- c) z miesta výkonu práce do dohodnutého miesta alebo určeného miesta výkonu práce po skončení pracovného výkonu.

(3) Do pracovného času zamestnanca na dráhe sa započítava čas režížnej cesty.

(4) Podmienky rozvrhnutia pracovného času pre dispozičných zamestnancov na dráhe určí zamestnávateľ po dohode so zástupcami zamestnancov alebo po dohode so zamestnancom.

(5) Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas zamestnanca na dráhe tak, aby v priebehu týždňa nepresiahol 60 hodín.

§ 24

Nepretržitý denný odpočinok

(1) Zamestnancovi na dráhe pri poskytnutí odpočinku s možnosťou spánku na lôžku môže byť po dohode so zástupcami zamestnancov alebo po dohode so zamestnancom nepretržitý denný odpočinok²⁸⁾ skrátený až na šesť hodín. Ak bola predchádzajúca pracovná zmena kratšia ako šesť hodín, dĺžku odpočinku možno skrátiť najviac na čas trvania tejto zmeny, najmenej na tri hodiny.

(2) Odpočinok podľa odseku 1 možno skrátiť dvakrát v priebehu týždňa za podmienok, že ku skráteniu nedôjde v dvoch po sebe nasledujúcich dňoch a odpočinok v nasledujúcom týždni bude predĺžený o čas predchádzajúceho skrátenia.

§ 25

Nepretržitý odpočinok v týždni

(1) Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas tak, aby zamestnanec na dráhe mal nepretržitý odpočinok v týždni v trvaní najmenej 48 hodín.

(2) Ak z prevádzkových dôvodov nemožno rozvrhnúť pracovný čas podľa odseku 1, môže zamestnávateľ po prerokovaní so zástupcami zamestnancov alebo po dohode so zamestnancom rozvrhnúť pracovný čas tak, aby zamestnanec mal nepretržitý odpočinok v týždni v trvaní 24 hodín, ktorý musí bezprostredne nasledovať po nepretržitom dennom odpočinku v trvaní osem hodín.

§ 26

Dovolenka

Zamestnávateľ môže zamestnancovi na dráhe poskytnúť dovolenku v kalendárnych dňoch podľa podmienok dohodnutých so zástupcami zamestnancov.

PIATA HLAVA

PRACOVNÝ ČAS A DOBA ODPOČINKU ČLENA POSÁDKY LIETADLA, RIADIACEHO LETOVEJ PREVÁDZKY A ZAMESTNANCA NA LETISKU

§ 27

Pracovný čas

(1) Čas letu člena posádky lietadla je čas od okamihu, keď sa lietadlo začalo pohybovať na účel vzletu do okamihu, keď sa úplne zastaví po skončení letu.

(2) Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť čas letu člena posádky lietadla, aj keď pracuje pre viacerých zamestnávateľov, tak, aby celkový čas letu nepresiahol

- a) 900 hodín počas kalendárneho roka,
- b) 110 hodín počas kalendárneho mesiaca alebo 30 po sebe nasledujúcich kalendárnych dní,
- c) 12 hodín počas 24 po sebe nasledujúcich hodín na diaľkových linkách,
- d) desať hodín počas 24 po sebe nasledujúcich hodín,
- e) štyri hodiny počas 24 po sebe nasledujúcich hodín u pilota vo výcviku mimo traťového výcviku.

(3) Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas vrátane pracovnej pohotovosti podľa § 36 ods. 7 člena posádky lietadla, aj keď pracuje pre viacerých zamestnávateľov, v priebehu roka čo najrovnomernejšie tak, aby nepresiahol

- a) celkový pracovný čas 2 000 hodín v kalendárnom roku,
- b) 60 hodín v priebehu týždňa,
- c) v priebehu 24 po sebe nasledujúcich hodín
  1. 12 hodín pri leteckých prácach,
  2. 12 hodín, ak počet vzletov prevyšuje šesť vzletov pre základnú posádku, ktorú tvorí minimálny počet členov posádky lietadla určený výrobcom lietadla v osobitnom predpise,²⁹⁾
  3. 14 hodín pre základnú posádku, ak počet vzletov neprevyšuje šesť vzletov,
  4. 16 hodín pre zosilnenú posádku, ktorej počet členov musí umožniť vystriedanie každého člena základnej posádky v čase letu,
  5. 18 hodín pre zdvojenú posádku, v ktorej sú všetky pracovné funkcie členov základnej posádky zdvojené tak, aby bolo možné vystriedanie všetkých členov posádky v čase letu.

(4) Dĺžku času letu člena posádky lietadla podľa odseku 2 písm. c) a d) a dĺžku pracovného času člena posádky lietadla podľa odseku 3 písm. c) druhého až piateho bodu môže veliteľ lietadla

predĺžiť, ak je to nevyhnutné v dôsledku okolností, ktoré nastali v čase letu na bezpečné dokončenie letu.

(5) Zamestnávateľ nemôže vopred plánovať predĺženie dĺžky času letu podľa odseku 4.

(6) Obmedzenie počtu letov podľa odseku 3 písm. c) tretieho bodu sa nevzťahuje na posádku vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby a posádku lietadiel, ktoré vykonávajú lety na záchranu života. Zamestnávateľ je povinný pre tieto posádky vytvoriť vhodné podmienky na odpočinok vrátane nerušeného odpočinku na lôžku.

(7) Zamestnávateľ môže základnej posádke počas leteckých prác s ohľadom na poveternostné, technologické a iné závažné prevádzkové podmienky rozdeliť pracovný čas tej istej pracovnej zmeny najviac na tri časti za podmienok, že

a) čas prerušenia je minimálne tri hodiny,

b) celkový čas letu a pracovný čas v priebehu 24 po sebe nasledujúcich hodín nie je prekročený,

c) posádka lietadla v priebehu prerušenia má vytvorené vhodné podmienky na odpočinok vrátane nerušeného odpočinku na lôžku.

(8) Na účely sledovania času letu a pracovného času je zamestnávateľ povinný písomne si vyžiadať od člena posádky lietadla údaje o celkovom čase letu a o pracovnom čase odpracovanom pre iného zamestnávateľa, ktoré mu je člen posádky lietadla povinný písomne poskytnúť.

(9) Dĺžka pracovnej zmeny riadiaceho letovej prevádzky v priebehu 24 hodín nesmie presiahnuť 12 hodín.

(10) Pracovný čas zamestnanca na letisku možno počas nepriaznivej poveternostnej situácie alebo počas mimoriadnej situácie predĺžiť najviac na 16 hodín v priebehu 24 hodín.

§ 28

Bezpečnostná prestávka

(1) Čas letu člena posádky lietadla pri leteckých prácach, výcvikových alebo skúšobných letoch musí byť po uplynutí troch hodín času letu prerušený bezpečnostnou prestávkou v trvaní najmenej 20 minút.

(2) Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas tak, aby riadiaci letovej prevádzky mal počas výkonu ťažkej duševnej práce s vysokou intenzitou práce po uplynutí dvoch hodín bezpečnostnú prestávku najmenej 60 minút. Okruh pracovísk, podmienky a obdobie výkonu ťažkej duševnej práce s vysokou intenzitou práce určuje Letecký úrad na návrh zamestnávateľa po dohode so zástupcami zamestnancov.

(3) Bezpečnostná prestávka podľa odsekov 1 a 2 sa neposkytuje, ak nasleduje nepretržitý denný odpočinok alebo nepretržitý odpočinok v týždni.

(4) Bezpečnostná prestávka sa započítava do pracovného času.

§ 29

Nepretržitý denný odpočinok

(1) Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas tak, aby člen posádky lietadla mal odpočinok medzi koncom jednej pracovnej zmeny a začiatkom druhej pracovnej zmeny v trvaní najmenej 11 po sebe nasledujúcich hodín v priebehu 24 hodín, ak nie je ďalej ustanovené inak.

(2) Členovi posádky lietadla pri poskytnutí odpočinku podľa odseku 1 s možnosťou spánku na lôžku najmenej osem po sebe nasledujúcich hodín možno odpočinok skrátiť až na deväť po sebe nasledujúcich hodín.

(3) Zamestnávateľ môže počas nepriaznivej poveternostnej situácie alebo počas mimoriadnej situácie skrátiť zamestnancovi na letisku nepretržitý denný odpočinok²⁸⁾ medzi koncom jednej pracovnej zmeny a začiatkom druhej pracovnej zmeny až na šesť hodín. Odpočinok možno skrátiť najviac trikrát v priebehu týždňa za podmienok, že ku skráteniu nedôjde v dvoch po sebe nasledujúcich dňoch a odpočinok v nasledujúcom týždni bude predĺžený o čas predchádzajúceho skrátenia.

§ 30

Nepretržitý odpočinok v týždni a v dlhšom období

Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas člena posádky lietadla tak, aby mal bez pracovnej pohotovosti podľa § 36 ods. 7 nepretržitý odpočinok

- a) v priebehu týždňa najmenej 36 hodín alebo v priebehu desiatich po sebe nasledujúcich kalendárnych dní najmenej 60 hodín,
- b) v období kalendárneho mesiaca najmenej sedem kalendárnych dní,
- c) v období kalendárneho štvrtroku najmenej 24 kalendárnych dní,
- d) v období kalendárneho roku najmenej 96 kalendárnych dní.

ŠIESTA HLAVA

PRACOVNÝ ČAS A DOBA ODPOČINKU ČLENA POSÁDKY PLAVIDLA A ZAMESTNANCA V PRÍSTAVE

§ 31

Pracovný čas

(1) Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas člena posádky plavidla tak, aby nepresiahol v priebehu 24 hodín 14 hodín a v priebehu týždňa 84 hodín.

(2) Dĺžku pracovného času člena posádky plavidla podľa odseku 1 môže vodca plavidla predĺžiť počas mimoriadnej situácie, pri ktorej došlo k ohrozeniu bezpečnosti osôb, plavidla alebo nákladu.

(3) Podmienky rozvrhnutia pracovného času pre členov posádky plavidla, ktorí sú dispozičnými zamestnancami, určí zamestnávateľ po dohode so zástupcami zamestnancov alebo po dohode so zamestnancom.

(4) Pracovný čas zamestnanca v prístave možno počas nepriaznivej poveternostnej situácie alebo počas mimoriadnej situácie predĺžiť najviac na 16 hodín v priebehu 24 hodín.

§ 32

Nepretržitý denný odpočinok

(1) Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas člena posádky plavidla tak, aby mal medzi koncom jednej pracovnej zmeny a začiatkom druhej pracovnej zmeny odpočinok najmenej šesť po sebe nasledujúcich hodín za podmienky, že celková doba odpočinku člena posádky plavidla bude v priebehu 24 hodín najmenej desať hodín.

(2) Zamestnávateľ môže počas nepriaznivej poveternostnej situácie alebo počas mimoriadnej situácie skrátiť zamestnancovi v prístave nepretržitý denný odpočinok²⁸⁾ medzi koncom jednej pracovnej zmeny a začiatkom druhej pracovnej zmeny až na šesť hodín. Odpočinok možno skrátiť

najviac dvakrát v priebehu týždňa za podmienok, že ku skráteniu nedôjde v dvoch po sebe nasledujúcich dňoch a odpočinok v nasledujúcom týždni bude predĺžený o čas predchádzajúceho skrátenia.

§ 33

Nepretržitý odpočinok v dlhšom období

Zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas člena posádky plavidla tak, aby mal

- a) odpočinok v trvaní najmenej 77 hodín v priebehu týždňa alebo
- b) nepretržitý odpočinok po uplynutí najviac deviatich týždňov v trvaní najmenej 35 hodín za každý odpracovaný týždeň.

SIEDMA HLAVA

PRACOVNÝ ČAS ZAMESTNANCA V DOPRAVE PRACUJÚCEHO V NOCI

§ 34

(1) Priemerná dĺžka pracovného času zamestnanca v doprave pracujúceho v noci nesmie presiahnuť desať hodín v priebehu 24 hodín v dobe najviac šiestich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov.

(2) Pri výpočte priemernej dĺžky pracovného času podľa odseku 1 sa vychádza z päťdenného pracovného týždňa.

ŠTVRTÁ ČASŤ

PRACOVNÁ POHOTOVOSŤ ZAMESTNANCA V DOPRAVE

§ 35

Pracovná pohotovosť mimo rámca pracovnej zmeny

(1) Zamestnávateľ môže nariadiť zamestnancovi v doprave pracovnú pohotovosť³⁰⁾ v rozsahu najviac 300 hodín v kalendárnom roku, ak nie je ďalej ustanovené inak. Nad tento rozsah je pracovná pohotovosť prípustná len po dohode so zamestnancom.

(2) Zamestnávateľ môže zamestnancovi závodného hasičského útvaru prevádzkovateľa dráhy, prevádzkovateľa letiska alebo prevádzkovateľa prístavu v odôvodnených prípadoch na zabezpečenie nevyhnutných úloh nariadiť alebo sa s ním dohodnúť na pracovnej pohotovosti.³⁰⁾ V čase pracovnej pohotovosti na pracovisku sa musí zamestnancovi poskytnúť odpočinok vo vhodnej miestnosti s možnosťou odpočinku na lôžku.

(3) Zamestnávateľ môže nariadiť pracovnú pohotovosť³⁰⁾ členovi posádky lietadla v rozsahu najviac

- a) 12 po sebe nasledujúcich hodín v priebehu 24 hodín,
- b) 72 hodín v období 28 po sebe nasledujúcich kalendárnych dní,
- c) 400 hodín v kalendárnom roku.

(4) Zamestnávateľ môže nariadiť zamestnancovi na pozemných komunikáciách alebo členovi posádky plavidla pracovnú pohotovosť³⁰⁾ v rozsahu najviac 400 hodín v kalendárnom roku. Nad tento rozsah je pracovná pohotovosť prípustná len po dohode so zamestnancom.

§ 36**Pracovná pohotovosť v rámci pracovnej zmeny**

(1) Pracovná pohotovosť v rámci pracovnej zmeny je čas, v priebehu ktorého sa od zamestnanca v doprave nevyžaduje, aby zostal na pracovisku, ale aby bol k dispozícii zamestnávateľovi tak, aby mohol reagovať na výzvu zamestnávateľa vykonávať prácu a plniť povinnosti v súlade s pracovnou zmluvou.

(2) Do času pracovnej pohotovosti v rámci pracovnej zmeny zamestnanca v doprave sa započítava najmä čas

- a) čakania medzi spojmi,
- b) čakania v nákladnej doprave,
- c) počas ktorého vodič motorového vozidla sprevádza motorové vozidlo, ktoré je prepravované plavidlom alebo vlakom,
- d) čakania na štátnych hraniciach,
- e) súvisiaci s dopravnými zákazmi,
- f) čakania v nepravidelnej autobusovej doprave.

(3) Čas podľa odseku 2 a jeho predvídateľnú dobu trvania musí zamestnanec v doprave poznať pred odchodom na určené miesto výkonu práce alebo pred skutočným začiatkom príslušnej doby, alebo podľa podmienok dohodnutých so zástupcami zamestnancov.

(4) Pracovná pohotovosť v rámci pracovnej zmeny zamestnanca v doprave okrem člena posádky lietadla nesmie presiahnuť

- a) 24 hodín v priebehu týždňa,
- b) 72 hodín v priebehu kalendárneho mesiaca.

(5) Pracovná pohotovosť v rámci pracovnej zmeny zamestnanca v doprave sa nezapočítava do pracovného času, ak nie je ďalej ustanovené inak. Za každú hodinu pracovnej pohotovosti v rámci pracovnej zmeny patrí zamestnancovi v doprave náhrada najmenej vo výške hodinovej minimálnej mzdy ustanovenej osobitným predpisom.³¹⁾

(6) Do pracovnej pohotovosti vodičov motorového vozidla, ktorí sa pri vedení motorového vozidla striedajú, sa započítava aj čas strávený sedením na mieste spolujazdca alebo čas strávený v kabíne na spanie počas pohybu motorového vozidla.

(7) Pracovná pohotovosť v rámci pracovnej zmeny člena posádky lietadla je nariadená alebo dohodnutá pracovná pohotovosť, ktorá predchádza času letu a je vykonaná vo vhodnej miestnosti s možnosťou odpočinku na lôžku. Táto pohotovosť sa započítava do pracovného času polovicou času uplynulého od začiatku pracovnej pohotovosti do začiatku času letu.

PIATA ČASŤ**SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA****§ 37****Spoločné ustanovenia**

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahuje sa na pracovnoprávne vzťahy zamestnancov v doprave Zákonník práce.

(2) Ak ide o práce, ktoré nemožno prerušiť, musí sa zamestnancovi v doprave aj bez prerušenia prevádzky alebo práce zabezpečiť primeraný čas na odpočinok a jedenie na pracovisku. Tento čas sa započítava do pracovného času.

(3) Zamestnávateľ môže zamestnancovi v doprave po dohode so zástupcami zamestnancov pracovný čas tej istej pracovnej zmeny rozdeliť na dve časti a v prípade potreby zamestnávateľa najviac na tri časti po dohode so zamestnancom.

(4) Zamestnávateľ je povinný preukázateľne informovať zamestnancov v doprave o príslušných všeobecne záväzných právnych predpisoch, vnútorných predpisoch zamestnávateľa a dohodách medzi sociálnymi partnermi, ktoré majú vplyv na pracovný čas a dobu odpočinku.

(5) Týmto zákonom sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev uvedené v prílohe č. 4.

§ 38

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa úprava Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky z 29. marca 1976 č. SD-349/1976-3 registrovaná v čiastke 13/1976 Zb. o určovaní pracovného času niektorých pracovníkov cestnej a mestskej dopravy v znení úpravy Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky zo 6. septembra 1978 č. SD-4349/1978-4 registrovanej v čiastke 29/1978 Zb.

Čl. II

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení zákona č. 359/2000 Z. z., zákona č. 405/2000 Z. z., zákona č. 223/2001 Z. z., zákona č. 381/2001 Z. z., zákona č. 441/2001 Z. z., zákona č. 490/2001 Z. z., zákona č. 73/2002 Z. z., zákona č. 396/2002 Z. z., zákona č. 660/2002 Z. z., zákona č. 247/2003 Z. z., zákona č. 430/2003 Z. z., zákona č. 450/2003 Z. z. a zákona č. 510/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 15 ods. 6 sa nad slovo „súpravy“ umiestňuje odkaz 7a.

Poznámka pod čiarou k odkazu 7a znie:

„7a) Napríklad § 9 ods. 4 písm. b) zákona č. 121/2004 Z. z. o pracovnom čase a dobe odpočinku v doprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

2. Poznámka pod čiarou k odkazu 20 znie:

⁻²⁰⁾ Napríklad vyhláška ministra zahraničných vecí č. 108/1976 Zb. o Európskej dohode o práci osádok vozidiel v medzinárodnej cestnej doprave (AETR) v znení vyhlášky ministra zahraničných vecí č. 82/1984 Zb., zákon č. 121/2004 Z. z.“.

Čl. III

Zákon č. 95/2000 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 231/2002 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 5 ods. 3 písmeno o) znie:

„o) spolupracuje s príslušnými orgánmi Európskej únie a členských štátov Európskej únie pri zisťovaní, kontrole a hodnotení pracovných podmienok podľa písmena n), pri koordinovaní a zabezpečovaní výkonu dozoru nad dodržiavaním času vedenia motorového vozidla, doby odpočinku a bezpečnostnej prestávky,^{8b)} poskytuje im príslušné informácie o pracovných podmienkach^{8a)} a informácie podľa osobitného predpisu,^{8b)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 8b znie:

„8b) § 10 ods. 1 až 3 zákona č. 121/2004 Z. z. o pracovnom čase a dobe odpočinku v doprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

2. V § 6 sa odsek 3 dopĺňa písmenom m), ktoré znie:

„m) prejednáva priestupky, rozhoduje o uložení pokút a o zákaze činnosti podľa osobitného predpisu.^{10a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 10a znie:

„10a) § 12 zákona č. 121/2004 Z. z.“.

3. V § 13 ods. 3 sa za písmeno c) vkladá nové písmeno d), ktoré znie:

„d) zakázať používanie motorového vozidla v prípadoch uvedených v osobitnom predpise,^{11a)}“.

Doterajšie písmená d) až h) sa označujú ako písmená e) až i).

Poznámka pod čiarou k odkazu 11a znie:

„11a) § 11 zákona č. 121/2004 Z. z.“.

4. V § 13 sa odsek 3 dopĺňa písmenom j), ktoré znie:

„j) podať návrh inšpektorátu práce na uloženie zákazu činnosti podľa § 6 ods. 3 písm. m).“.

5. Poznámka pod čiarou k odkazu 12 znie:

⁻¹²⁾ § 86 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 524/1990 Zb.

§ 12 ods. 4 a 5 zákona č. 121/2004 Z. z.“.

6. V § 17 sa odsek 1 dopĺňa písmenom e), ktoré znie:

„e) fyzickej osobe za priestupky podľa osobitného predpisu.^{10a)}“.

7. V § 18 ods. 3 prvá a druhá veta znejú: „Na konanie a rozhodovanie podľa § 4 ods. 1 písm. h) a i), § 5 ods. 3 písm. d), e) a m), § 6 ods. 3 písm. d) a i), § 13 ods. 3 písm. c) až e) a h) a § 17 ods. 1 písm. a) až d) a odseku 2 až 9 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹⁶⁾ Ak to vyžaduje naliehavosť situácie, možno zákaz podľa § 13 ods. 3 písm. c) až e) oznámiť ústne; písomné vyhotovenie rozhodnutia o zákaze sa doručí bezodkladne.“.

Čl. IV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. apríla 2004 okrem § 10 ods. 1 až 3 a čl. III prvého bodu, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Rudolf Schuster v. r.

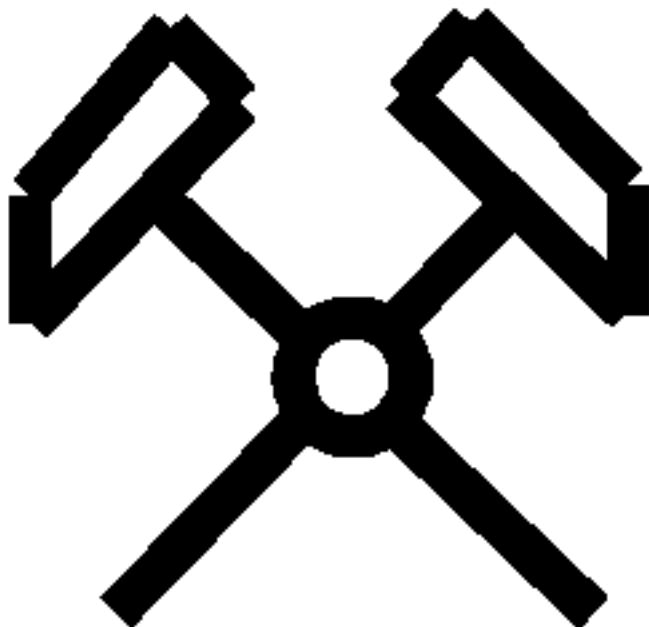
Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha č. 1
k zákonu č. 121/2004 Z. z.****Časové úseky a ich symboly**

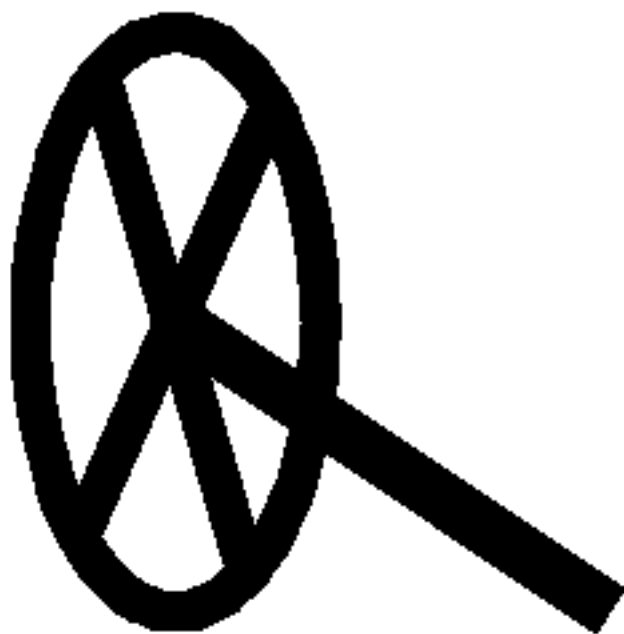
Symboly uvedené na záznamovom liste majú nasledovnú grafickú podobu a označujú tieto časové úseky:

Obrázok č. 1: Čas vedenia motorového vozidla.

Obrázok č. 2

Obrázok č. 2: Všetky ostatné časy práce.

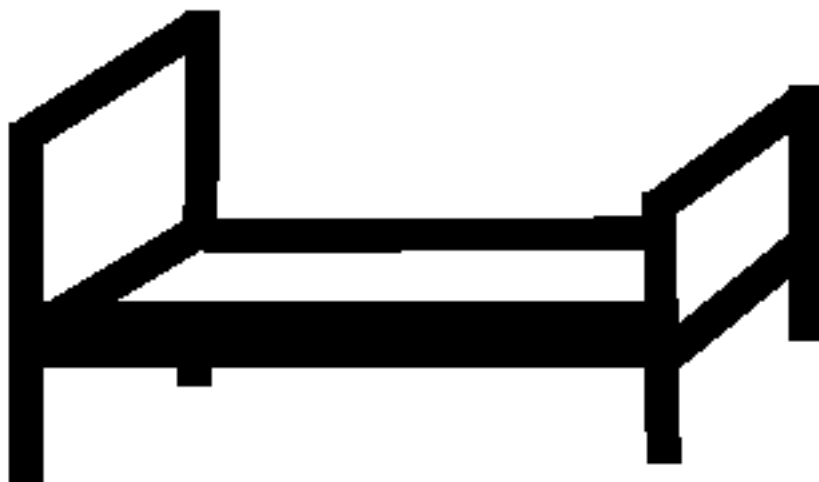
Obrázok č. 1

Obrázok č. 3: Pracovná pohotovosť v rámci pracovnej zmeny.

Obázok č. 3

Obrázok č. 4: Prestávky v práci a denný odpočinok.

Obrázok č. 4

**Príloha č. 2
k zákonu č. 121/2004 Z. z.****Údaje zapisované na záznamový list**

Vodič motorového vozidla zapíše na svoj záznamový list tieto údaje:

1. meno a priezvisko pred začiatkom používania motorového vozidla,
2. dátum a miesto, kde sa používanie záznamového listu začína, a dátum a miesto, kde sa toto používanie končí,
3. evidenčné číslo motorového vozidla, ku ktorému je pridelený, na začiatku prvej jazdy a evidenčné číslo každého motorového vozidla v prípade zmeny motorového vozidla počas používania záznamového listu,
4. stav počítadla kilometrov na začiatku prvej jazdy a na konci poslednej jazdy zaznamenanaj na záznamovom liste,
5. stav počítadla kilometrov podľa štvrtého bodu každého motorového vozidla, ku ktorému bol pridelený, v prípade zmeny motorového vozidla,
6. čas každej zmeny motorového vozidla.

Príloha č. 3
k zákonu č. 121/2004 Z. z.

Spôsob vyplňovania a používania záznamového listu

Vodič motorového vozidla je povinný:

1. používať záznamové listy každý deň, keď vedie motorové vozidlo, od prevzatia motorového vozidla,
2. nevyberať záznamový list zo záznamového zariadenia pred ukončením denného pracovného času okrem prípadov uvedených v bodoch 5 a 6 a v § 8 písm. f),
3. používať záznamový list len v priebehu doby, na ktorú bol určený,
4. uviesť do činnosti prepínací mechanizmus umožňujúci, aby časové úseky podľa prílohy č. 1 boli zaznamenávané oddelene a zreteľne, a zapísať na svoj záznamový list údaje podľa prílohy č. 2,
5. zaznamenať v čase neprítomnosti v motorovom vozidle všetky ostatné časy práce, pracovnú pohotovosť v rámci pracovnej zmeny, prestávky v práci a denný odpočinok podľa prílohy č. 1 na záznamový list ručne čitateľným spôsobom alebo prostredníctvom záznamového zariadenia,
6. meniť v prípade potreby záznamové listy, ak je v motorovom vozidle viac ako jeden vodič, tak, aby záznamové zariadenie zaznamenávalo vzdialenosť ubehnutú vozidlom, rýchlosť vozidla a čas jazdy vodiča, ktorý práve vedie motorové vozidlo,
7. zabezpečiť, aby čas zaznamenaný na záznamovom liste súhlasil s oficiálnym časom v Slovenskej republike,
8. používať záznamové listy, z ktorých bude možné odčítať údaje podľa prílohy č. 1 a 2, a vhodne chrániť záznamy proti poškodeniu, strate a odcudzeniu,
9. v prípade poškodenia používaného záznamového listu pripojiť náhradný záznamový list k poškodenému záznamovému listu.

**Príloha č. 4
k zákonu č. 121/2004 Z. z.****Zoznam preberaných právnych aktov Európskych spoločenstiev**

Týmto zákonom sa preberajú tieto právne akty Európskych spoločenstiev:

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/15/ES z 11. marca 2002 o organizácii pracovnej doby osôb vykonávajúcich mobilné činnosti v cestnej doprave (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 80, uverejnená 23. 3. 2002, str. 0035 – 0039).
2. Smernica Rady 2000/79/ES z 27. novembra 2000 týkajúca sa Európskej dohody o organizácii času mobilných pracovníkov civilného letectva, ktorú uzavrela Asociácia leteckých spoločností (AEA), Európska federácia pracovníkov v doprave (ETF), Európska asociácia civilných letcov (ECA), Európska asociácia regionálnych leteckých spoločností (ERA) a Asociácia nezávislých leteckých dopravcov (IACA) (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 302, uverejnená 1. 12. 2000, str. 0057 – 0060).
3. Smernica Rady 93/104/ES z 23. novembra 1993 o určitých aspektoch organizácie pracovného času (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 307, uverejnená 13. 12. 1993, str. 0018 – 0024).
4. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/34/ES z 22. júna 2000, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/104/ES o určitých aspektoch organizácie pracovného času a ktorá sa vzťahuje na sektory a aktivity vylúčené z uvedenej smernice (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 195, uverejnená 1. 8. 2000, str. 0041 – 0045).
5. Smernica Rady 88/599/EHS z 23. novembra 1998 o štandardných kontrolných postupoch pri implementácii nariadenia (EHS) č. 3820/85 o harmonizácii určitej sociálnej legislatívy týkajúcej sa cestnej dopravy a nariadenia (EHS) č. 3821/85 o záznamovom zariadení v cestnej doprave (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 325, uverejnená 29. 11. 1988, str. 0055 – 0057).

Uvedené smernice sú preložené do slovenského jazyka; do úradného prekladu v slovenskom jazyku možno nahliadnuť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/29, Bratislava.

- 1) Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 108/1976 Zb. o Európskej dohode o práci osádok vozidiel v medzinárodnej cestnej doprave (AETR) v znení vyhlášky ministra zahraničných vecí č. 82/1984 Zb.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov.
- 2) Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení zákona č. 438/2002 Z. z.
- 3) Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu.
- 4) Napríklad zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme.
- 5) § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.
- 6) Napríklad zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, zákon č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov, zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov, zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení zákona č. 458/2003 Z. z.
- 7) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 8) Zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 580/2003 Z. z.
- 9) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
- 10) Zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 37/2002 Z. z.
- 11) Zákon č. 142/2000 Z. z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Vyhláška Úradu pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 210/2000 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole v znení neskorších predpisov.
Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 108/1976 Zb. v znení vyhlášky ministra zahraničných vecí č. 82/1984 Zb.
- 12) § 55 vyhlášky Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 116/1997 Z. z. o podmienkach premávky vozidiel na pozemných komunikáciách.
- 13) § 17 a 21 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. v znení zákona č. 506/2002 Z. z.
- 14) § 2 Obchodného zákonníka.
Zákon č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 15) § 16 zákona č. 95/2000 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 16) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.
§ 65 ods. 1 písm. f) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách.
- 17) § 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z.
- 18) Vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 116/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 19) § 5 ods. 3 písm. c) a § 6 ods. 3 písm. k) zákona č. 95/2000 Z. z.

- 20) Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení zákona č. 602/2003 Z. z.
- 21) § 22 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona č. 490/2001 Z. z.
- 22) § 14 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb.
- 23) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 24) Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
- 25) Zákon č. 240/2001 Z. z. o organizácii štátnej správy v colníctve v znení neskorších predpisov.
- 26) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.
- 27) § 2 ods. 14 vyhlášky Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 116/1997 Z. z.
- 28) § 92 ods. 2 Zákonníka práce.
- 29) Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 196/1995 Z. z. o uskutočnení notifikácie sukcesie Slovenskej republiky do Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve.
Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 84/2000 Z. z. o pristúpení Slovenskej republiky k Medzinárodnému dohovoru EUROCONTROL týkajúceho sa spolupráce v záujme bezpečnosti letovej prevádzky, zmeneného a doplneného v Bruseli v roku 1981.
- 30) § 96 ods. 1 a 3 Zákonníka práce.
- 31) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov.

